

Thematiek: Kwetsbare groep

Mensen zonder wettig verblijf/ Mensen op de vlucht/ Migranten

1. Probleemsituatie

Beschrijf een probleem dat het gevolg is van de COVID-19-crisis of dat verergerd is door de Coronaviruscrisis Covid-19. Gelieve specifiek en bondig te zijn en de causale verbanden uit te leggen (maximum 15 regels).

- Vandaag bevinden zich naar schatting zo'n 100 000 personen zonder verblijfsrecht op het Belgische grondgebied. In tijden van een gezondheidscrisis is het essentieel dat zo veel mogelijk mensen zonder verblijfstitel (terug) op de radar komen en meegenomen worden in de testronde en het contactonderzoek dat vooropgesteld wordt in het kader van de bestrijding van het COVID-19 virus. Deze mensen lopen niet alleen zelf gevaar, maar vormen ook een gevaar voor anderen. Het is dus belangrijk dat mensen zonder wettig verblijf zich op een veilige manier kenbaar kunnen maken. Dat is nu niet het geval. Veel mensen zonder papieren sluiten zich op dit moment op, onder andere uit vrees voor de verhoogde politiepatrouilles. Zij durven ook niet naar het ziekenhuis gaan wanneer ze ziek zijn.
- Le confinement a fait disparaître la plupart des formes de travail de l'économie informelle dans laquelle les personnes résidant depuis longtemps en Belgique sans papiers sont contraintes de s'impliquer pour s'assurer des revenus de subsistance minimaux, lesquels ne leur donnent pas accès par ailleurs à une protection quant aux risques sociaux. L'absence de revenus de remplacement a contribué à créer des crises humanitaires graves ; alors que ces personnes sont prêtes et disponibles pour remplir des besoins économiques essentiels pour résoudre les problèmes de main d'oeuvre, notamment dans le travail saisonnier.
- Gezien de grensovergangen gesloten zijn en het vluchtverkeer stil ligt, is het onmogelijk om het grondgebied te verlaten.
- Om een verblijfsaanvraag in te kunnen dienen, moeten er de nodige bewijzen mee geleverd worden (kopieën van identiteitskaarten, foto's, officiële documenten, ...) Veel van de betrokken diensten zijn echter op dit moment gesloten, waardoor mensen erg moeilijk aan al deze bewijzen kunnen geraken. Bovendien is het quasi onmogelijk om momenteel om aan verschillende voorwaarden te voldoen (werkbereidheid, bestaansmiddelenvoorwaarden 120% leefloon, etc).
- Op dit moment kan een degelijke rechtsgang niet verzekerd worden. Advocaten worden immers met verschillende problemen geconfronteerd: de voorbereiding van een beroep is moeilijk gezien de beperking op verplaatsingen, en ook de toegang tot tolken verloopt moeizamer. Door vertragingen bij de post komen beslissingen bovendien met vertraging aan terwijl sommige beroepstermijnen slechts 10 dagen bedragen.

2. Gewenste situatie

Wat zou de gewenste situatie zijn om de hierboven beschreven situatie te voorkomen EN/OF te verhelpen? (Beschrijf het verwachte resultaat en niet de middelen om het te bereiken maximum 5 regels).

Het is zowel om humanitaire redenen, als om redenen van volksgezondheid belangrijk dat mensen zonder wettig verblijf zich kenbaar kunnen maken en beroep kunnen doen op de nodige bescherming. Die bescherming moet gegarandeerd worden door een verblijf toe te staan. Administratieve obstakels die migranten, mensen op de vlucht en mensen zonder wettig verblijf de toegang tot de nodige basisrechten en hulp verhindert, worden zo veel mogelijk weggenomen.

3. Belangrijkste betrokkenen / verantwoordelijken

Welke diensten, administraties, verenigingen spelen een rol bij de probleemsituatie?

Welke overheden en/of ministers hebben bevoegdheden in verband met de probleemsituatie?

DVZ/ CGVS/RVV

Minister De Block

4. Voorstel van actie en/of van maatregel

Beschrijf de acties en de middelen voor de uitvoering ervan om het verwachte resultaat te bereiken.

- **Prioritair** : Verleen deze groep een wettig verblijf. Vraag geen retributie bij verzoeken tot machtiging van verblijf.
- **Prioritair**: Schors de afgifte van bevelen om het grondgebied te verlaten (in het bijzonder in Dublin-dossiers) gedurende drie maanden. Schors eveneens de juridische effecten van inreisverboden en reeds afgeleverde bevelen. Verleng automatisch de voorgeschreven termijn om het grondgebied te verlaten.
- **Prioritair**: Leg de nodige flexibiliteit aan de dag bij de beoordeling van verblijfsaanvragen en verzoeken om de Belgische nationaliteit te verkrijgen. Houd nu en gedurende een redelijke termijn na de afloop van de coronacrisis op een flexibele en ruime manier rekening met de directe en indirecte gevolgen van de pandemie. Houd rekening met moeilijkheden om identiteitsdocumenten, akten, of legalisaties te bekomen; moeilijkheden om financiële middelen te verzamelen voor het bekostigen van aanvragen en/of van professionele hulp daarbij; moeilijkheden om (naar ambassades/consulaten) te reizen; moeilijkheden om aan voorwaarden voor het verkrijgen of behouden van verblijfsrecht te voldoen; (bijvoorbeeld bestaansmiddelenvoorwaarden, voorwaarden voor het vinden van werk, het doorlopen van een opleiding,...).

- Zorg ervoor dat aanvragen voor machtiging tot verblijf rechtstreeks en digitaal kunnen worden ingediend bij Dienst Vreemdelingenzaken. Gezien de situatie (gesloten grenzen en geen vluchtverkeer), kan a priori aanvaard worden dat in deze verzoeken de wettelijke voorwaarden voor een ontvankelijkheidsbeslissing vervuld zijn die binnen de maand genomen kan worden. Neem de nodige stappen opdat een ontvankelijkheidsbeslissing hier steeds gepaard gaat met de afgifte van een attest van immatriculatie dat dragers dezelfde rechten geeft als verzoekers om internationale bescherming.
- Geef aan de personen betrokken bij een aanvraag tot regularisatie om medische redenen op basis van artikel 9ter meteen een verblijfstitel die meteen in voege gaat en geldt tot 3 maanden na het einde van de huidige maatregelen
- Verleng automatisch alle verblijfsvergunningen en attesten van immatriculatie die verlopen, zodat deze ten vroegste zes maanden na het einde van de huidige maatregelen aflopen.
- - Verleen aan mensen zonder wettig verblijf die wegens overmacht het land niet kunnen verlaten het recht op maatschappelijke dienstverlening. Gezien de situatie (grensovergangen gesloten en vluchtverkeer stilgelegd) kunnen we er vanuit gaan, dat niemand op dit moment het land kan verlaten (zie ook Cass., 18 dec. 2000, S.98.0010.F/1, <http://www.cass.be>)
- Schors de beroepstermijnen voor procedures voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, parallel aan de maatregel die voor andere hoven en rechtbanken werd genomen.